

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ТОВ «Центр освіти «Оптіма»

_____ **О. Білодід**

22.06.2022 р.

**Освітня програма
товариства з обмеженою відповідальністю
«Центр освіти «Оптіма»
(ТОВ «Центр освіти Оптіма»)
за рівнем початкової освіти
(1-4 класи)**

Схвалено

на засіданні педагогічної ради

(протокол № 42 від 22.06.2022 р.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступ та особливості закладу

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності У ТОВ «Центр освіти «Оптіма» здійснюється відповідно до навчальних програм, підручників, посібників, рекомендованих МОН України.

Технологічно для забезпечення результативності занять та об'єктивної, прозорої і всебічної перевірки отриманих знань, передбачені різноманітні види та форми навчання, методи викладання, види перевірочних робіт.

Система MOODLE надає можливість виконання всіх видів перевірочних і самостійних робіт, передбачених навчальними програмами. У таких предметах, як мови, де потрібні усні відповіді, мовні тренування, вивчення віршів напам'ять, використовуються можливості аудіо- та/або відео-запису.

ТОВ «Центр освіти «Оптіма» дає рекомендації та чіткі інструкції щодо оснащення комп'ютерної техніки доступними і зручними у використанні програмами.

Завдання:

1. Оновлення методичної бази освітньої діяльності:

- створення творчих груп педагогів (на базі методичних об'єднань) для підготовки навчальних та науково-методичних посібників для вчителів, з урахуванням специфіки дистанційного навчання;

- постійне доопрацювання, ревізія (не рідше ніж раз на квартал) навчального матеріалу (віртуальних уроків), з урахуванням найсучасніших досягнень науки та педагогічної думки;

- закупівля найсучасніших навчальних інтерактивних систем (наприклад mozabook);

- оформлення електронної підписки на фахові видання для вчителів та адміністрації школи.

2. Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення здійснюється відповідно до річного плану роботи Центру освіти «Оптіма», затвердженого педагогічною радою;

3. Проведення систематичної планової роботи з учнями психолога та тьюторів, анкетування, тренінги, індивідуальні консультації;

4. Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників: проходження курсів підвищення кваліфікації, участь у семінарах, тренінгах, тощо;

Освітня програма закладу та її обґрунтування

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Нормативні документи

Освітня програма ТОВ «Центр освіти «Оптіма» 1-4 класів (далі - освітня програма) розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), Типової освітньої програми Нової української школи, розробленої авторським колективом під керівництвом Савченко О.Я. та затвердженої наказом МОН України від 21.03.2018 № 268 (зі змінами: наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22) "Про затвердження типових освітніх програм для 1 - 2 класів закладів загальної середньої освіти", Типової освітньої програми Нової української школи, розробленої авторським колективом під керівництвом Савченко О.Я. та затвердженої наказом МОН України від 21.12.2018 № 1461 (зі змінами: наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22) "Про затвердження типових освітніх програм для 3 - 4 класів закладів загальної середньої освіти" (додаток 5).

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

- навчальний план, що ґрунтується на Типовому навчальному плані для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою;
- опис організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення

простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, проводити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до

різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

та **наскрізних умінь**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за цією освітньою програмою.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

2. Обсяг навчального навантаження.

ТОВ «Центр освіти Оптіма» працює за п'ятиденним робочим тижнем. Навчальні заняття проводяться згідно з рекомендованим розкладом уроків. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховано санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків, а саме: у 1 класі – 30 хв, у 2, 3 та 4 класах - по 40 хв.

Навчальний рік закінчується проведенням вербального, формувального (у 1 – 2 класах) та формувального і підсумкового (тематичного і завершального) оцінювання (у 3 – 4 класах)

навчальних досягнень здобувачів.

У зв'язку із специфікою діяльності навчального закладу (дистанційна форма навчання) години на вивчення предмету «Фізична культура» зменшено вдвічі порівняно з показниками Типових навчальних планів.

З метою виконання Державного стандарту початкової, базової та повної загальної середньої освіти з предмету «Фізична культура» здійснюється виконання інваріантних, або обов'язкових модулів, які включають теоретико-методичні знання, визначені програмою для кожного класу. Освітній процес здійснюється із застосуванням міжпредметних зв'язків та елементів інноваційних методів навчання, із забезпеченням освітньої, виховної, оздоровчої, розвивальної спрямованості навчального процесу, формуванням в учнів умінь і навичок самостійно займатися фізичними вправами. Завдання для самостійного виконання фізичних вправ учні отримують на уроках фізичної культури. Вони спрямовані на підвищення рухового режиму у вільний час, досягнення рекреаційно-оздоровчого ефекту. У завданнях зазначаються фізичні вправи, послідовність їх виконання, кількість повторень, інтервали відпочинку, засоби самоконтролю, відмітки про виконання завдання.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5, 1,5...) викладаються впродовж всього навчального року: ціла частина – щотижня, дробова (0,5) – по 1 годині через тиждень.

Варіативна складова навчального плану використана із урахуванням індивідуальних особливостей учнів, їх здібностей та освітніх запитів учнів та їх батьків.

3. Навчальні плани.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовна і літературна;
- математична;

- природнича;
- громадянська й історична;
- соціальна;
- здоров'язбережувальна;
- технологічна;
- мистецька;
- фізкультурна.

У навчальних планах для 1 – го та 2 – го (відповідно додатки № 1, 2) і для 3 – го та 4 – го класу (відповідно додатки № 3, 4) встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами, визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети, охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, а саме:

Освітня галузь «Мовно – літературна» реалізується через навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання» та «Іноземна мова».

Освітня галузь "Математична" реалізується через предмет "Математика".

Освітні галузі «Громадянська» й історична», «Соціальна» та «Здоров'язбережувальна», «Природнича» реалізуються шляхом вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Освітня галузь "Фізкультурна" реалізується через предмет "Фізична культура".

Освітня галузь "Технологічна" реалізується у 1 – му класі через предмет "Дизайн і технології", у 2, 3 та 4 класах «Дизайн і технологія» та «Інформатика».

Освітня галузь "Мистецька" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

4. Особливості організації освітнього процесу, його матеріально – технічне забезпечення:

- організація освітнього процесу здійснюється дистанційно в інтернет-середовищі Moodle;
- участь у заняттях і вивчення матеріалу учень підтверджує, відповідаючи на питання наприкінці кожного уроку та проходячи інші форми контролю, які слугують для самооцінки отриманих знань учнем, дозволяє учневі, вчителю, а також батькам постійно стежити за успішністю та виконанням навчальних програм;
- передбачено регулярні опитування та анкетування батьків з метою виявлення недоліків, сильних і слабких сторін процесу навчання, напрямів оптимізації освітнього процесу;
- часовий режим розкладу занять визначено як рекомендований, оскільки учні можуть фізично знаходитися у різних часових поясах.

5. Опис інструментарію оцінювання

Установлення ступеня досягнення учнями 1 – 4-х класів обов'язкових результатів навчання здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1 – 4 класів закладів загальної середньої освіти».

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання **пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.**

Реалізацію **формувальної функції оцінювання** забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його / її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень,

скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Об'єктами оцінювання є результат навчання учня / учениці, а також процес їх досягнення.

За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, **оцінка** визначається як показник досягнень навчально-пізнавальної діяльності учня / учениці.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання. Отримання даних здійснюється під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, таких як: за формою - індивідуальною, груповою; за способом виконання – усною (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), письмовою (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), практичною (практичні роботи, навчальні проекти, спостереження, дослідження тощо).

З урахуванням мети оцінювання змінено підходи до вираження оцінки. Використовується вербальна оцінка окремих результатів навчання учня / учениці з предмета вивчення інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання.

Поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання (семестрове, річне) здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Результат навчання виставляється наприкінці кожного семестру. Річне оцінювання здійснюється на основі оцінювання за II семестр.

Результат оцінювання особистісних надбань учня / учениці у 1 – 4 класах виражатиметься **вербальною оцінкою**, а **об'єктивних результатів навчання** учня/учениці у 1 – 2 класах – **вербальною оцінкою**, у 3 – 4 класах – **рівневою оцінкою**.

За умов використання вербального оцінювання у 1-2 класах стан сформованості результату навчання у свідоцтві досягнень позначаємо «галочкою» («Сформовано»), або відсутні позначення, якщо результат ще формується («Формується»).

За умов використання рівневої оцінки у свідоцтві досягнень позначаємо буквами В / Д / С / П:

- високий (В);
- достатній (Д);
- середній (С);
- початковий (П).

Результати річного оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, яке видають здобувачам освіти в кінці навчального року.

За підсумками навчального року **здобувачі освіти 3 – 4 класів**, які отримали високий рівень з усіх результатів навчання, **будуть нагороджені похвальним листом**.

Система Moodle надає можливість інформування здобувачів освіти про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець теми, навчального семестру та року, надання здобувачам освіти зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок є зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним з акцентуванням уваги лише на позитивній динаміці досягнень здобувачів освіти. Труднощі в навчанні обговорюються із здобувачами освіти індивідуально. Зворотний зв'язок надається у письмовій формі в особистому кабінеті здобувача освіти. Створено умови для формування вміння здобувачів освіти аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія).

З метою неперервного відстеження результатів навчання, їх прогнозування та коригування здійснюється психологічний супровід та моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів психологічних досліджень та моніторингу дає можливість

відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Для недопущення перевантаження учнів, які навчаються в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо), при вербальному, формувальному оцінюванні навчальних досягнень учнів 1 – 4 – х класів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, дизайн і технології, фізична культура) у позашкільних закладах.

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освіти проводиться **державна підсумкова атестація** здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

*Додаток 1
До Освітньої програми товариства
з обмеженою відповідальністю
«Центр освіти «Оптіма»
за рівнем початкової освіти (1-4 класи)*

**1 клас
Навчальний план**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік
Мовно-літературна	Українська мова *	7	245
	Англійська мова / Німецька мова	2	70
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	105
Мистецька	Музичне мистецтво	1	35
	Образотворче мистецтво	1	35
Математична	Математика	4	140
Технологічна	Дизайн і технології	1	35
Фізкультурна	Фізична культура	1,5	52,5
Усього		20,5	717,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей: німецька мова / англійська мова		1	35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових (без урахування поділу класів на групи)		21,5	752,5
* інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»			

До Освітньої програми товариства
з обмеженою відповідальністю
«Центр освіти «Оптіма»
за рівнем початкової освіти (1-4 класи)

2 клас
Навчальний план

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік
Мовно-літературна	Українська мова та література	7	245
	Англійська мова / Німецька мова	3	105
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	105
Мистецька	Музичне мистецтво	1	35
	Образотворче мистецтво	1	35
Математична	Математика	4	140
Технологічна	Дизайн і технології	1	35
	Інформатика	1	35
Фізкультурна	Фізична культура	1,5	52,5
Усього		22,5	787,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей: німецька мова / англійська мова		1	35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових (без урахування поділу класів на групи)		23,5	822,5

*Додаток 3
До Освітньої програми товариства
з обмеженою відповідальністю
«Центр освіти «Оптіма»
за рівнем початкової освіти (1-4 класи)*

**3 клас
Навчальний план**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік
Мовно-літературна	Українська мова та література	7	245
	Англійська мова / Німецька мова	3	105
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	105
Мистецька	Музичне мистецтво	1	35
	Образотворче мистецтво	1	35
Математична	Математика	5	175
Технологічна	Дизайн і технології	1	35
Інформатична	Інформатика	1	35
Фізкультурна	Фізична культура	1,5	52,5
Усього		23,5	822,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей: німецька мова / англійська мова		1	35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на здобувача /здобувачки освіти		23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових (без урахування поділу класів на групи)		24,5	857,5

*Додаток 4
До Освітньої програми товариства
з обмеженою відповідальністю
«Центр освіти «Оптіма»
за рівнем початкової освіти (1-4 класи)*

**4 клас
Навчальний план**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік
Мовно-літературна	Українська мова та література	7	245
	Англійська мова / Німецька мова	3	105
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	105
Мистецька	Музичне мистецтво	1	35
	Образотворче мистецтво	1	35
Математична	Математика	5	175
Технологічна	Дизайн і технології	1	35
Інформатична	Інформатика	1	35
Фізкультурна	Фізична культура	1,5	52,5
Усього		23,5	822,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей: німецька мова / англійська мова		1	35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на здобувача/здобувачки освіти		23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових (без урахування поділу класів на групи)		24,5	857,5

Додаток 5

*До Освітньої програми товариства
з обмеженою відповідальністю
«Центр освіти «Оптіма»
за рівнем початкової освіти (1-4 класи)*

Перелік навчальних програм

1. [Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас](#)
2. [Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас](#)